

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความรู้ความสามารถของประชาชนในการเป็นวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ ตำบลกลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
ชื่อนักศึกษา	นายวรเชษฐ์ ม่วงมุกข์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์สมคิด ศรีสิงห์ รองศาสตราจารย์สุภาพ รมณีย์พิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร ไชยเมือง
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีที่สำเร็จการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหา และสาเหตุการบุกรุกแผ้วถางป่า การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการเป็นวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีประชาชนเข้ารับการอบรมจำนวน 60 คน ได้มาโดยความสมัครใจและผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการหมู่บ้านตามคุณสมบัติที่กำหนด นำมาฝึกอบรมโดยเปรียบเทียบความรู้ความสามารถของผู้เข้ารับการอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสำรวจสภาพทั่วไปปัญหาการบุกรุกที่ดินการลักลอบตัดไม้ แบบสำรวจความรู้ด้านการอนุรักษ์ และแบบประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

- สาเหตุของการบุกรุกแผ้วถางป่า การลักลอบตัดไม้ การลักลอบหาของป่าในพื้นที่ตำบลกลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย เกิดจากประชากรในตำบล ต้องการมีพื้นที่ทำกิน ต้องการนำไม้ไปทำประโยชน์ เพื่อหารายได้ และเพื่ออุปโภคบริโภค โดยขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้ และคุณประโยชน์ของป่าไม้ จึงขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้
- ความรู้และความสามารถของกลุ่มตัวอย่างหลังจากเข้ารับการอบรมตามโครงการพัฒนาความรู้ความสามารถของประชาชนในการเป็นวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ หลังการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนมีความรู้ความสามารถมากขึ้นทุกคน และมีความพร้อมที่จะเป็นวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่า

3. การปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ตามโครงการฝึกอบรมประชากร เป็นวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ พบว่า คดีที่เกี่ยวกับการบุกรุกแผ้วถางป่า การลักลอบ ตัดไม้ การลักลอบหาของป่า หลังการทำกิจกรรมมีจำนวนลดลง มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ โดยเฉพาะการบุกรุกแผ้วถางป่า และคดีลักลอบตัดไม้ไม่มีคดีเกิดขึ้นอีกจึงนับได้ว่าการจัดโครงการ ฝึกอบรมได้ผลสำเร็จ เป็นไปตามสมมุติฐานในการวิจัย คือ ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนมีความรู้และ ความสามารถพร้อมที่จะเป็นวิทยากรเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ และมีส่วนทำให้ประชากรในพื้นที่ ตำบลกลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย มีจิตสำนึกและร่วมกันอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ในชุมชน มากขึ้น และสามารถหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่าได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ABILITY DEVELOPMENT OF PEOPLE TO BE INSTRUCTOR
IN ORDER TO CONSERVE FOREST AREA : TUMBOL
KLANGDONG AMPHUR TUNGSALIEAM SUKHOTHAI
PROVINCE

Author **Worachat Moungmuk**
Advisors Associate Professor Somkid **Srising**
Associate Professor Suphap Rommanipigun
Assistant Professor Siriporn **Chaimuang**
Field Development Strategy
Year 2005

ABSTRACT

The purposes of this research were to study various methods of deforestation and to develop training programme for forest conservation for local people. The samplers were 60 volunteers who used to trained forest conservation before and screened by the village committee. They were tested both before and after training to compare knowledge gaining. The instruments were questionnaire of deforestations, questionnaire of forest conservation and testing paper. Data was analysed by percents.

The study found that :

1. The causes of deforestations were : **encroaching** lands for life sufficiency, cutting wood for sale and consumption. They were without knowledge of forest laws and the uses of forest. These unknown knowledge made them lack of conservational awareness.

2. Knowledge of forest conservation of the volunteers found that they gained more knowledge and **ready** to be local forest conservation instructors.

3. **After the volunteers acted** their duties, they could reduce **allegation** of land encroachment, wood cutting, wildlife destruction. The training of forest conservational instructors coincided with research expectation for reducing deforestations in **klangdong tumbol, Thungsaliem** District, Sakbhothai Province.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์สมคิด ศรีสิงห์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุภาพ รมณีย์พิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร ไชยเมือง กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลำยอง สำเร็จดี ดร.ชุมพล เสมอจันทร์ นายชิตศักดิ์ สวัสดิ์ประดิษฐ์ นายปิยะ หนูนิล นายเจริญ พรพมา ขอขอบพระคุณ นายวิน เขียวหมู กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ดร.สุเมธ แสงนাত্র อาจารย์โสมณ อันไชยะ ที่กรุณาให้ข้อคิดแนะแนวทางวิจัย เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอทุ่งเสลี่ยม อาจารย์วิพนธ์ คงสุวรรณ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลกลางดง และนายนรากรณ์ กสิรักษ์ ผู้บริหารโรงเรียนบ้านเชิงผา ตำบลกลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนอำนวยความสะดวกทั้งสถานที่จัดกิจกรรมและให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีและขอบคุณนายประสาธน์ สุวรรณคำ และเจ้าหน้าที่ป่าไม้ หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ สท.2 (บ้านใหม่) ที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ และประชาชนในพื้นที่ตำบลกลางดง ที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่าน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวถึงและผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านด้วยความจริงใจ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยขออ้อมคาวระแต่ผู้เขียนตำราวิชาการที่ได้ศึกษาค้นคว้าและใช้อ้างอิงทุกท่าน

วรเชษฐ์ ม่วงมุกข์